

Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

Επιμορφωτική συνάντηση για εκπαιδευτικούς της Κ.Ε.Α.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

Δρ Ευγενία Παρτασή

Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

partasi.e@cyearn.pi.ac.cy

4 Σεπτεμβρίου 2023

Περιεχόμενο συνάντησης

- Εισαγωγή – Στόχος
- Διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας
- Το Αναλυτικό Πρόγραμμα
- Διδακτικό υλικό «Ελληνικά για παιδιά, εύκολα και απλά!»
- Προτάσεις για πρακτικές εφαρμογές
- Εισηγήσεις για το επίπεδο A2
- Συζήτηση

Στόχος παροικιακής εκπαίδευσης

Ειδικότερα, η Παροικιακή Εκπαίδευση επιδιώκει να γαλουχήσει τα παιδιά και τους/τις νέους/ες για να:

- επικοινωνούν αποτελεσματικά στην ελληνική γλώσσα
- εκτιμούν και να αγαπούν την ιδιαίτερη τους πατρίδα, την Κύπρο και την Ελλάδα
- αποκτήσουν εθνική συνείδηση γνωρίζοντας την ορθοδοξία, την πολιτιστική κληρονομιά, την ιστορία και τη φύση της Κύπρου και της Ελλάδας.

Μητρική, δεύτερη, ξένη ή γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς

(Χατζηδάκη, 2016; Γαβριηλίδου & Μητσιάκη, 2021)

Ένα παιδί	Μητρική γλώσσα	Δεύτερη γλώσσα	Ξένη γλώσσα	Γλώσσα πολιτισμικής κληρονομιάς
μαθαίνει μια γλώσσα	Με αβίαστο και μη-συνειδητό τρόπο από τη γέννησή του	Δεν τη μιλά ως μητρική σε περιβάλλον όπου αυτή είναι αναγνωρισμένη ως κύρια γλώσσα π.χ. τα ελληνικά για κάποιον Σύριο στην Κύπρο	Δεν χρησιμοποιείται στο περιβάλλον όπου μαθαίνεται π.χ. τα αγγλικά/γαλλικά στην Κύπρο	Στο σπίτι ως παιδί μεταναστών που μεγαλώνει στο εξωτερικό
η εκμάθηση γίνεται	Συνεχώς	Έκθεση στο φυσικό περιβάλλον της γλώσσας (παιχνίδι, συναναστροφές κ.ά.) και συστηματική διδασκαλία (σχολείο, τάξη)	Με συστηματικό τρόπο, μόνο την ώρα του μαθήματος της γλώσσας	Στο σπίτι (κυρίως προφορικά) και σε προαιρετικά μαθήματα (συστηματικά)
χρειάζεται να διδαχθεί	<ul style="list-style-type: none">Δομή και λειτουργίες δομικών στοιχείωνΕμπλουτισμός λεξιλογίουΔιαφοροποίηση λόγου αναλόγως περιστασης επικοινωνίαςΚριτική επίγνωση	<ul style="list-style-type: none">Οργάνωση και συστηματικοποίηση δομήςΕμπλουτισμός λεξιλογίουΚαλλιέργεια επικοινωνιακών δεξιοτήτων	<ul style="list-style-type: none">Βασικές γνώσεις για το σύστημα της γλώσσαςΕπικοινωνία με βασικές δομές και λεξιλόγιοΈκθεση σε πολιτισμικά στοιχεία	<ul style="list-style-type: none">Συστηματική διδασκαλία και υποστήριξηΑυθεντικό υλικόΔιασύνδεση με εμπειρίεςΛειτουργική χρήση της γλώσσας

Τι ονομάζουμε «δεύτερη γλώσσα»;

- «Δεύτερη γλώσσα» είναι κάθε πρόσθετη, επίσημη ή κοινωνικά κυρίαρχη, γλώσσα που χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς, εργασιακούς και άλλους βασικούς σκοπούς εκτός από τη μητρική (Saville-Troike, 2006).
- Ωστόσο, για τους μαθητές/τις μαθήτριες με μεταναστευτική ή προσφυγική εμπειρία η Ελληνική μπορεί να είναι η τρίτη ή και η τέταρτη γλώσσα που μαθαίνουν (Μητσιάκη, 2000).
- Η κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας πραγματοποιείται, κυρίως, μέσω της επαφής του ατόμου με μητρικούς ομιλητές της γλώσσας σε ένα φυσικό περιβάλλον.
- Ενισχύεται ταυτόχρονα και με την παρακολούθηση οργανωμένου μαθήματος, για να ικανοποιήσει ανάγκες του περιβάλλοντός του.

Οι μαθητές/μαθήτριες που μαθαίνουν την Ελληνική ως...

Μητρική/Πρώτη γλώσσα

- Την κατακτούν εντελώς φυσικά, χωρίς συστηματική διδασκαλία.
- Επικοινωνούν προφορικά πολύ καλά.
- Κατέχουν τη δομή της γλώσσας (υπάρχει στο υποσυνείδητο τους)
- Βιώνουν πολιτισμικά στοιχεία.

Δεύτερη γλώσσα

- Την κατακτούν με προσπάθεια (γλώσσα-στόχος), παρά το γεγονός ότι μπορεί να την ακούν και να την χρησιμοποιούν από μικρή ηλικία.
- Έχουν δυσχέρεια στην έκφραση...
- Κάνουν μορφολογικά και συντακτικά λάθη που δεν συναντάμε σε έναν «φυσικό ομιλητή».
- Κατέχουν ελλιπώς τη δομή της Ελληνικής γλώσσας, διότι ακόμη βρίσκονται στη διαδικασία κατάκτησής της.
- Αγνοούν βασικό λεξιλόγιο για παιδιά της ηλικίας τους.
- Έχουν μόνο ακούσματα από πολιτισμικά στοιχεία.

Ατομικές διαφορές στην εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας

- Ηλικία
- Ικανότητα για εκμάθηση μιας Γ2/ΞΓ
- Κοινωνικο-ψυχολογικοί παράγοντες
 - Στάσεις
 - Κίνητρα
 - Προσωπικότητα
 - Γνωστικό στυλ
 - Στρατηγικές μάθησης

Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

Από την αρχή πρέπει να δίνεται έμφαση στο να μπορέσει ο μαθητής/τρια να **επικοινωνήσει άμεσα** στα ελληνικά, ακόμη και με τα ελλιπή μέσα που διαθέτει.

Παράλληλα, διδασκαλία **αλφαριθμητισμού**

Σταδιακά, θα εισάγεται η **εκμάθηση στοιχείων της δομής** (γραμματικο-συντακτικοί κανόνες), πάντα όμως μέσα από την **καλλιέργεια της χρήσης της γλώσσας**.

Ανάπτυξη και των τεσσάρων
δεξιοτήτων της γλώσσας σε
κάθε θεματικό κύκλο

Σκοπός διδασκαλίας της Ελληνικής ως...

Μητρικής/Πρώτης γλώσσας

- **Να συνειδητοποιήσουν** τη **δομή** της Ελληνικής και τις **λειτουργίες** των γλωσσικών στοιχείων
- **Να εμπλουτίσουν** τις γνώσεις τους στο γραμματικό-συντακτικό και λεξιλογικό επίπεδο
- **Να γίνουν αποτελεσματικοί χρήστες της γλώσσας, διαφοροποιώντας τον λόγο** τους ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας, τον στόχο τους, τα κειμενικά είδη κ.λπ.
- **Να αναπτύξουν κριτική επίγνωση** της εσωτερικής ποικιλίας της γλώσσας και των παραγόντων που την διαφοροποιούν.

Δεύτερης γλώσσας

- **Να σταθεροποιήσουν τη γνώση** που έχουν για τη ΔΟΜΗ → (δηλαδή, **να οργανώσουν και να συστηματοποιήσουν τα ποικίλα ερεθίσματα** που δέχονται από το περιβάλλον, ώστε να **συνειδητοποιήσουν τις κανονικότητες του γλωσσικού συστήματος της Ελληνικής**).
- Να ευαισθητοποιηθούν σε **διαφορετικά κειμενικά περιβάλλοντα**.
- **Να ενισχύσουν** τα πολιτισμικά στοιχεία.

Αναλυτικό Πρόγραμμα για το Ελληνικό Παροικιακό Σχολείο

Η ανάπτυξη κάθε επιπέδου γλωσσομάθειας περιλαμβάνει την εκμάθηση της Ελληνικής αναπτύσσοντας και τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες:

- α) Προφορική έκφραση/Προφορικός Λόγος
- β) Κατανόηση Προφορικού Λόγου
- γ) Κατανόηση Γραπτού Λόγου
- δ) Παραγωγή Γραπτού Λόγου/Γραπτός Λόγος

Νηπιαγωγείο και Προδημοτική	Επίπεδο Προ A1
Τάξεις Α' – Β'	Επίπεδο A1.1
Τάξεις Γ' – Δ'	Επίπεδο A1.2
Τάξεις Ε' – ΣΤ'	Επίπεδο A2. 1

Δείκτες Επιτυχίας

- Αποτελούν τα μαθησιακά αποτελέσματα τα οποία αναμένεται να επιτευχθούν στο τέλος κάθε σταδίου.
- Τι αναμένεται από τους/τις μαθητές/μαθήτριες.

Δείκτες Επάρκειας

- Περιλαμβάνουν τι θα πρέπει να διδαχθούν οι μαθητές/μαθήτριες έτσι ώστε να επιτευχθούν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.
- Βοηθούν στον προγραμματισμό.
- Συμβάλλουν στον εντοπισμό τυχόν κενών στη μάθηση των παιδιών και στην κάλυψη αυτών.

Τάξεις Γ' – Δ' / Επίπεδο ΚΕΠΑ: Α 1.2 (Συνέχεια από προηγούμενη σελίδα)			
Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας	Προϋπάρχουσες Γνώσεις	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
Να κατανοούν μια απλή περιγραφή χώρου.	<ul style="list-style-type: none">- Λεξιλόγιο για το σπίτι (δωμάτια και βασικά αντικείμενα/έπιπλα)- Εκτεταμένο λεξιλόγιο για το σχολείο (π.χ. ηλεκτρονικός υπολογιστής, αφίσα, εικόνες)- Λεξιλόγιο για τη γειτονιά/πόλη (π.χ. κατάσταση/καταστήματα, ταχυδρομείο, καφετέρια, εστιατόριο, νοσοκομείο)- Τοπικά επιρρήματα (π.χ. δίπλα από, κάτω από, πάνω από, αριστερά, δεξιά)	<ul style="list-style-type: none">- Βασικό λεξιλόγιο για το σχολείο	<ul style="list-style-type: none">- Δραστηριότητες βάσει ηχογραφημένων κειμένων/διαλόγων- Παιχνίδια / δραστηριότητες όπως: ακούω και κυκλώνω, ακούω και ζωγραφίζω, ακούω και χρωματίζω, σωστό / λάθος, thumbs up/down

Ενδεικτικό εννοιολογικό λεξιλόγιο

Ενότητα 17

Ελεύθερος χρόνος / Ενδιαφέροντα / Ασχολίες

Επίπεδο A1.1	πάρκο, παιχνίδι, μπάλα, κούκλα, αρκουδάκι, αυτοκίνητο, τρένο, ποδήλατο, κουκλόσπιτο, ηλεκτρονικά παιχνίδια
Επίπεδο A1.2	ζωγραφική, βιολί, κολύμπι, μπάσκετ (καλαθόσφαιρα), βόλεϊ, μπαλέτο, τένις, καράτε, ποδόσφαιρο, πιάνο, κιθάρα, επιτραπέζια παιχνίδια, μουσική, τηλεόραση, ηλεκτρονικός υπολογιστής, τραγούδι, χορός, ελεύθερος χρόνος, ιππασία, ποδηλασία, ορειβασία, πολεμικές τέχνες, χόμπι
Επίπεδο A2.1	σινεμά, θέατρο, διακοπές, κατασκήνωση, περιοδικά, κόμικ, εφημερίδες, αθλητικά, ταινίες (τρόμου, περιπέτειας, μυστηρίου), διαδίκτυο-ίντερνετ, κινητό τηλέφωνο, ηλεκτρονικά παιχνίδια, ταξίδι, ειδήσεις, κινούμενα σχέδια, σκάκι, τάβλι, συναυλία, ντοκιμαντέρ, ψυχαγωγία, διασκέδαση, κωδικοί πρόσβασης, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, θρίλερ, λογισμικά, βιντεοπαιχνίδια

Διδακτικό υλικό

«Ελληνικά για παιδιά, εύκολα και απλά!»

Επίπεδο A1

- Ελληνικά για παιδιά, εύκολα και απλά! (Βιβλίο 1 και Βιβλίο 2)
- Ηχητικά αρχεία
- Κάρτες λεξιλογίου/flashcards
- Οδηγίες εφαρμογής:
 - [Οδηγός εκπαιδευτικού](#) (για παιδιά με προηγούμενο γραμματισμό)
 - [Προσαρμογή θεματικών κύκλων για παιδιά Α' τάξης](#)

Θεματικοί κύκλοι

- **Δραστηριότητες για τις 4 δεξιότητες:**

- Κατανόηση γραπτού λόγου
- Κατανόηση προφορικού λόγου
- Παραγωγή γραπτού λόγου
- Παραγωγή προφορικού λόγου

- **Παιχνίδια:**

- Ζάρια λεξιλογίου
- Domino
- Παιχνίδια μνήμης

- **Γλωσσικά στηρίγματα:**

- Κάρτες λεξιλογίου
- Καρτέλες λεξιλογίου
- Flashcards

Ενότητα 1: Προπαρασκευαστικά Μαθήματα.....	15
Ενότητα 2: Γνωριμία – Συστάσεις - Χαιρετισμοί	30
Ενότητα 3: Εαυτός.....	33
Ενότητα 4: Αντικείμενα σχολικής τάξης	36
Ενότητα 5: Οικογένεια.....	39
Ενότητα 6: Καθημερινότητα.....	42
Ενότητα 7: Στο εστιατόριο: φαγητό και ροφήματα/ποτά.....	45
Ενότητα 8: Φρούτα και Λαχανικά	49
Ενότητα 9: Μέρη του σώματος και υγεία.....	52
Ενότητα 10: Ρούχα και Αξεσουάρ.....	55
Ενότητα 11: Καιρός, μήνες και εποχές του χρόνου	58
Ενότητα 12: Ζώα	62
Ενότητα 13: Σπίτι: δωμάτια, έπιπλα και αντικείμενα.....	65
Ενότητα 14: Επαγγέλματα και χώροι εργασίας.....	69
Ενότητα 15: Η γειτονιά μου.....	72
Ενότητα 16: Μέσα Μεταφοράς και Διακοπές.....	75
Ενότητα 17: Παιχνίδια και Δραστηριότητες.....	78

Κατανόηση Προφορικού Λόγου

Να κατανοούν βασικό λεξιλόγιο το οποίο έχουν διδαχθεί.

- Χρώματα (π.χ. μπλε, άσπρο, κόκκινο, κίτρινο, μαύρο, καφέ, πορτοκαλί, ροζ, πράσινο)
- Φρούτα (π.χ. πορτοκάλι, μήλο, φράουλα, λεμόνι, μπανάνα, αχλάδι, καρπούζι, κεράσι)
- Φαγητά (π.χ. σοκολάτα, παγωτό, γάλα, τοστ, χυμός, φαγητό, ψωμί, τυρί, σάντουιτς, πίτσα, μακαρόνια)
- Αριθμοί (1 – 20)
- Ζώα της φάρμας (π.χ. άλογο, αγελάδα, σκύλος, γάτα, πάπια, γαϊδούρι, πρόβατο, ποντικός, κατσίκια)
- Άγρια ζώα (π.χ. λύκος, αλεπού, αρκούδα, λιοντάρι, ελέφαντας, τίγρη, ζέβρα, καμήλα)

6. Άκουσε τον διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις.

1. Βάλε σε κύκλο τα φρούτα και τα λαχανικά που αγόρασε η κυρία Μαρία.

7. Άκουσε και βάλε σε κύκλο κάθε φορά τη σωστή εικόνα.

Μαρία		
Μοχάμεντ		

Βιβλίο 2, σελ.66

Παραγωγή Προφορικού Λόγου

✓ Προηγείται της παραγωγής γραπτού λόγου
✓ Γλωσσικά στηρίγματα

<p>Να υποβάλλουν απλές ερωτήσεις για θέματα που έχουν διδαχθεί (ηλικία, όνομα, αγαπημένα ζώα/χρώματα/ παιχνίδια).</p>	<ul style="list-style-type: none">- Πώς σε λένε;- Πόσων χρονών είσαι;- Τι φρούτο/ζώο/παιχνίδι/φαγητό/ χρώμα σου αρέσει;- Έχεις χρωματιστά/τετράδιο/μολύβι/;- Έχεις αδελφό/ή;- Πόσα χρωματιστά/παιχνίδια/... έχεις;- Πόσα αδέλφια έχεις;- Τι χρώμα είναι το/η/ο ...;- (Μήπως) είναι (χρώμα/ζώο / φρούτο/..);- Ποιος είναι; / Τι είναι; / Τι έχεις;- Σου αρέσει το/η/ο...;- Σου αρέσουν τα ...;- Ενικός/Πληθυντικός- Γένη- Οριστικό άρθρο
---	---

Γεια σου!

Πώς σε λένε;
Πώς σας λένε;
Πώς λέγεσαι;
Πώς λέγεστε;

Γεια σου!
Με λένε
Εσένα;

Βιβλίο 1, σελ.74

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

<p>Να μπορούν να διαβάζουν (αποκωδικοποίηση και κατανόηση) μικρούς διαλόγους, ρυθμικά ποιήματα, τραγούδια και απλές παραγράφους με γνωστές λέξεις.</p>	<p>- Δεξιότητες αποκωδικοποίησης λέξεων (γνωστών και άγνωστων λέξεων)</p>
--	---

Ενότητα 8

Αγοράζουμε φρούτα και λαχανικά!

Μολυβένι μου! Γεια σου! Θέλω να με βοηθήσεις να φτιάξω τη λίστα για να φροντίσουμε φρούτα και λαχανικά με τη μαμά, το απόγευμα στο μανάβικα!

Ναι, ναι! Λέω να γράψω: ντομάτες, μήλα, μαρούλι, καρπούζι... Να βάλω κι άλλα στη λίστα;

Μαρίνα, μην ξεχάσεις να πάρεις την τσάντα για τα ψώνια σου!

Σ' ευχαριστώ Ψυγείο μου!

Όχι, είναι αρκετά, πρέπει να τα κουβαλήσουμε και μέχρι το σπίτι!

Θα θέλαμε να μας βάλετε και ένα καρπούζι, ένα μαρούλι και ένα κιλό ντομάτες!

Μου αρέσουν πολύ τα μήλα! Πόσα πρέπει να πληρώσουμε κύριε Μιχάλη;

Ένα λεπτό να τα υπολογίσω! Όλα μαζί στοιχίζουν 10 ευρώ και 35 σεντ.

Βιβλίο 1, σελ.216

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Να γράφουν σωστά
λέξεις τις οποίες
συναντούν συχνά.

- Ονοματεπώνυμο
- Βασικό λεξιλόγιο από ομάδες όπως:
χρώματα, αριθμοί, μέρες της εβδομάδας, αντικείμενα σχολικής τάξης, φαγητά, ζώα, μέλη της οικογένειας, καθημερινή ρουτίνα, μέρη του σώματος, ρήματα δράσης

3. Γράψε τη σωστή φράση κάτω από την εικόνα.

			
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
			
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Να γράφουν μια μικρή παράγραφο (2-3 προτάσεις) με στηρίγματα.

- Κεφαλαία και μικρά γράμματα
- Σημεία στίξης (τελεία και ερωτηματικό)
- Σύνταξη (π.χ. υποκείμενο-ρήμα, υποκείμενο-ρήμα-αντικείμενο)

[Αναλυτικό Πρόγραμμα για τα Ελληνικά Παροικιακά Σχολεία \(2023\)](#) (σελ.48)

*Σπίτι, δωμάτια, έπιπλα
και αντικείμενα*

Παράδειγμα παραγωγής γραπτού λόγου

10. Περίγραψε το σαλόνι σου.

Blank lined writing area for the student to describe their living room. A red arrow points to the top right corner, and a red pencil is positioned vertically on the right side of the area.

Το σαλόνι μου

Το σαλόνι στο σπίτι μου είναι γεμάτο με χρώματα!

Έχουμε έναν γκριζο καναπέ με μπλε μαξιλάρια.
Μπροστά από τον καναπέ υπάρχει ένα μαύρο τραπεζάκι.
Δίπλα από τον καναπέ υπάρχει μια ωραία κόκκινη πολυθρόνα. Στα παράθυρα υπάρχουν άσπρες κουρτίνες.

Μου αρέσει πολύ να περνάω χρόνο στο σαλόνι γιατί βλέπω τηλεόραση.

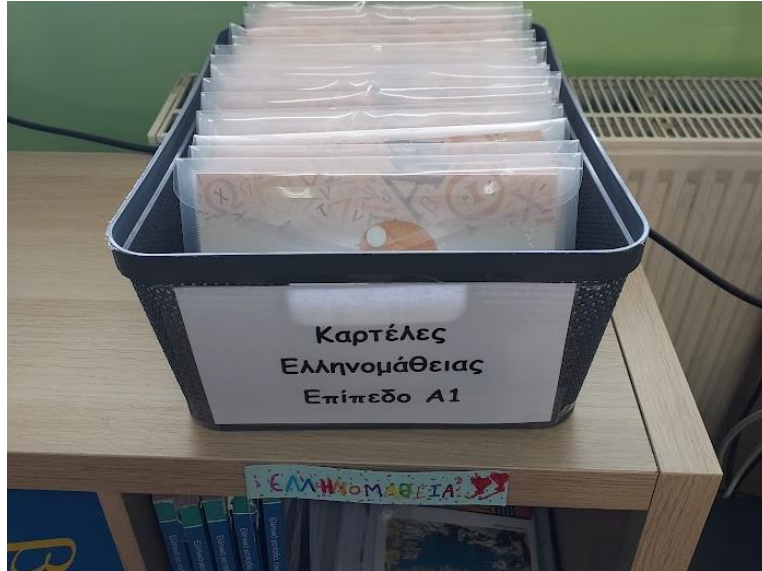
Βιβλίο 2, σελ.104, 117

Προτάσεις για πρακτικές εφαρμογές

Ιδέες από τις συναδέλφους

Βαλεντίνα Γιάννακα, Χρυσάνθη Κρασία, Ελένη Νεοκλέους και Ελισάβετ Αντωνίου

Ας ξεκινήσουμε με ένα βίντεο:

FLASHCARDS

- Θεματικό λεξιλόγιο Α1
- 17 ενότητες / Θεματικοί κύκλοι
- Εκμάθηση λεξιλογίου
- Γλωσσικά στηρίγματα για κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου

- Παιχνίδια για εξάσκηση λεξιλογίου (στην ολομέλεια)
Μερικά παραδείγματα:
 - Βρίσκω τη «γιαγιά» (Εντοπίζουν και δείχνουν ανάμεσα σε πολλές κάρτες)
 - Τοποθετώ την κατάλληλη κάρτα κάτω από τη λέξη που είναι γραμμένη στον πίνακα
 - Κάρτες στον πίνακα σε σειρά:
 - Εξαφανίζεται μία, αλλά τα παιδιά συνεχίζουν να τη «διαβάζουν»
 - Οι κάρτες μπερδεύτηκαν!
 - Ποια κάρτα πήρε ο «κλέφτης»;
 - Μάντεψε ποια λέξη σκέφτομαι!

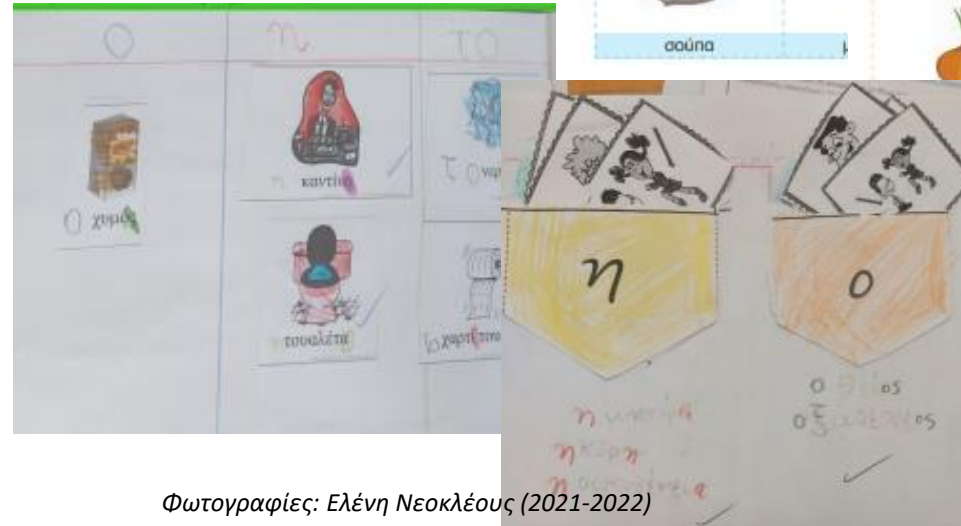
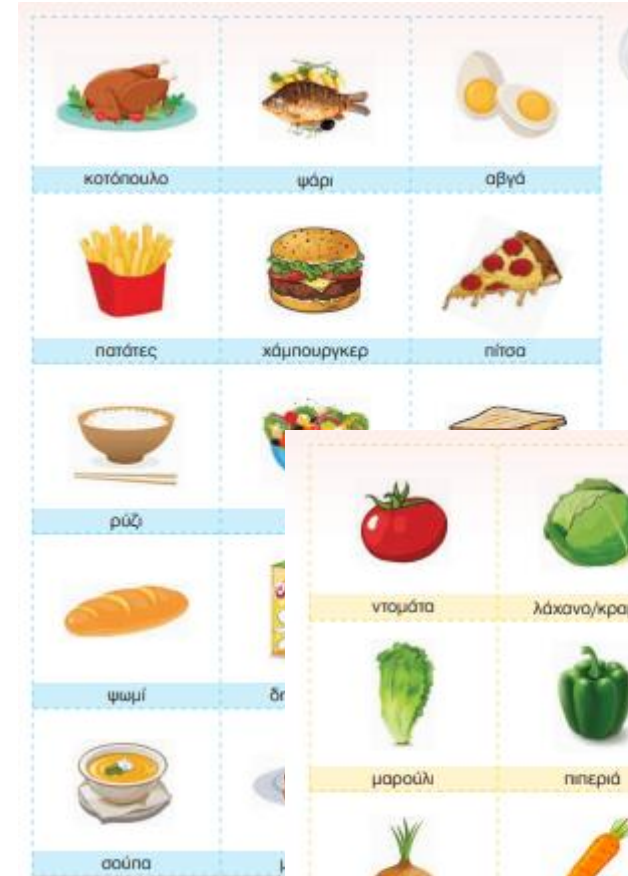

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

- Παιχνίδια εξάσκησης (παραδείγματα):

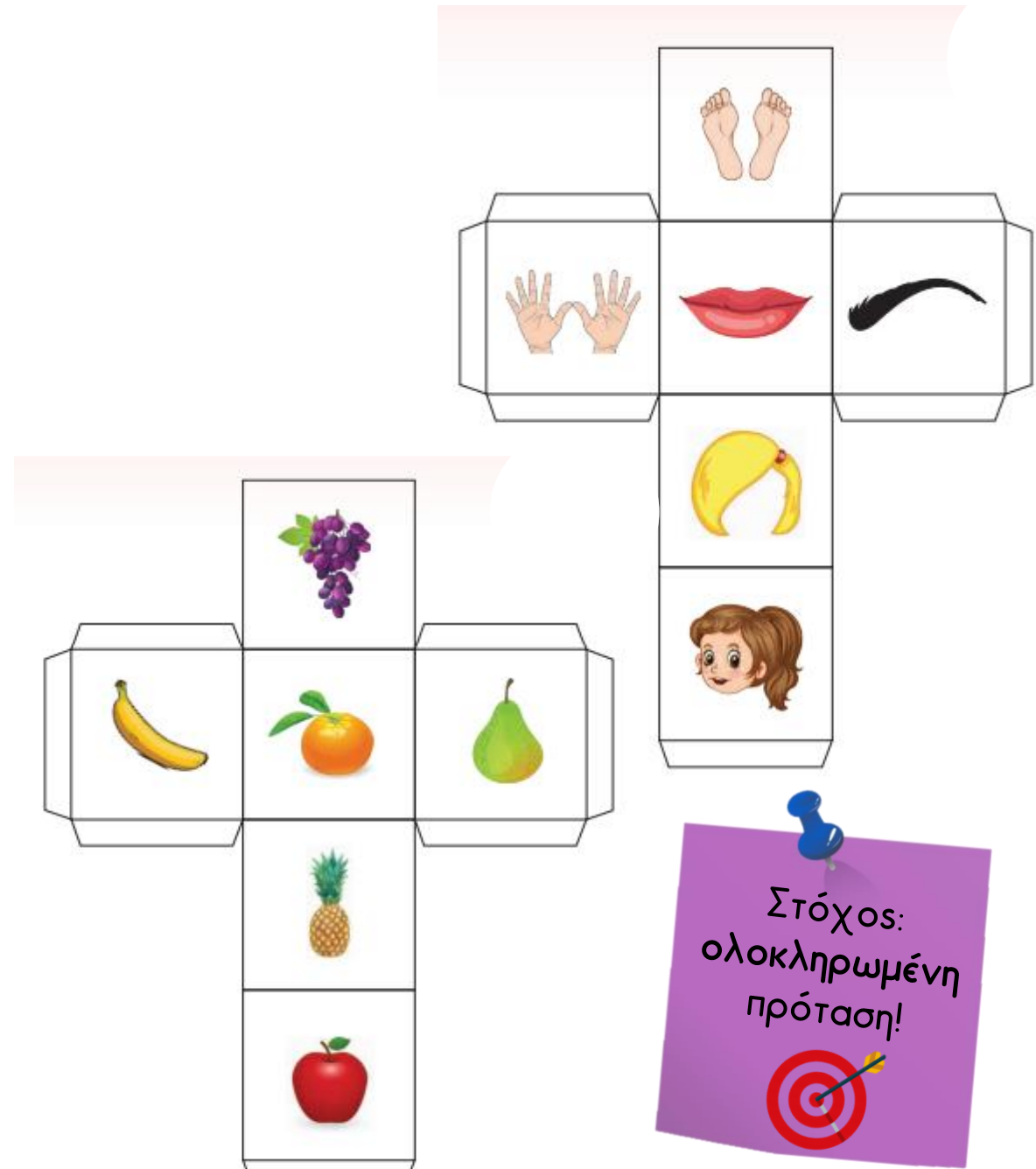
- Παιχνίδια μνήμης
- Βρίσκω δύο κάρτες με το ίδιο άρθρο ή να ξεκινούν από το ίδιο γράμμα
- Σηκώνουν την κατάλληλη κάρτα κατά την ακρόαση ενός τραγουδιού ή ηχητικού αρχείου
- Pass the card
- Matching game σε ζευγάρια

- Ευρετήριο οριστικού άρθρου

ΖΑΡΙΑ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

- Παιχνίδια για παραγωγή προφορικού λόγου:
 - Λέω τη λέξη.
 - Φτιάχνω μία πρόταση με τη λέξη.
 - Λέω τη λέξη στον πληθυντικό.
 - Ρίχνω 2 ζάρια (1 θεματικό και 1 με αριθμούς) και φτιάχνω πρόταση στον πληθυντικό (π.χ. «Θα ήθελα 5 μήλα, παρακαλώ».)
 - Ρίχνω το ζάρι 2 φορές και φτιάχνω πρόταση με το «και».
 - Φτιάχνω αρνητική πρόταση (π.χ. «Δεν μου αρέσει το αχλάδι».)
- Στη συνέχεια εφαρμόζονται σε γραπτό λόγο.

ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ

- Εξάσκηση στην κατανόηση γραπτού λόγου:

- Κυκλώνω το γράμμα
- Κυκλώνω τη συλλαβή
- Εντοπίζω την κατάληξη

Φωτογραφία: Χρυσάνθη Κρασιά (2018-2019)

- Γλωσσικό στήριγμα κατά την παραγωγή γραπτού λόγου (αντιγραφή)

- Παιχνίδια παραγωγής προφορικού λόγου με κορίνες bowling

- Σπιτάκια οριστικού άρθρου

- Μπρελόκ λεξιλογίου

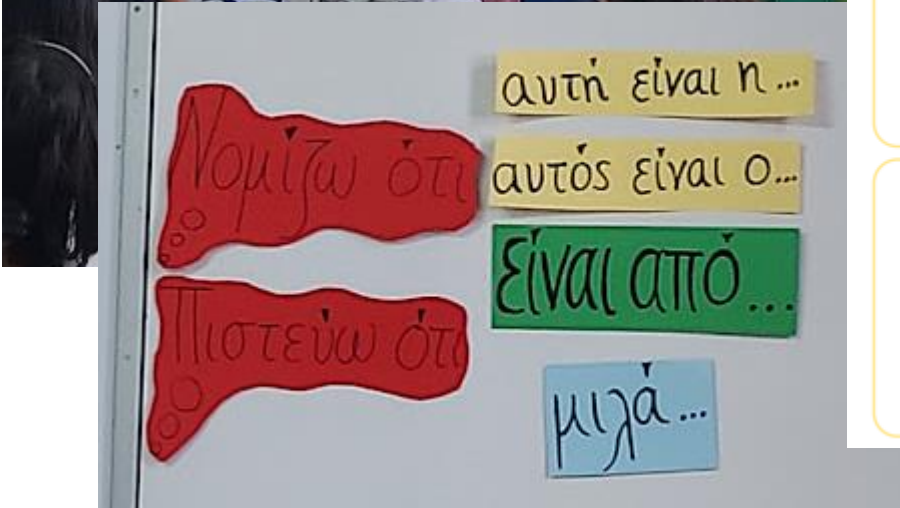

	μπαμπάς
	μαμά
	παππούς
	γιαγιά
	κόρη
	γιος
	αδελφός
	αδελφή

Φωτογραφίες: Ελένη Νεοκλέους (2021-2022)

ΚΑΡΤΕΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Χρήσιμες φράσεις ανά περίπτωση επικοινωνίας
- Απαραίτητο γλωσσικό στήριγμα κατά την παραγωγή προφορικού λόγου, ειδικά στη δραματοποίηση

Θα ήθελα να
ψωνίσω.../
Θέλω να ψωνίσω

Θα ήθελα να
αγοράσω.../
Θα ήθελα να πάρω...

Θα θέλαμε να
αγοράσουμε.../
Θα θέλαμε να
πάρουμε...

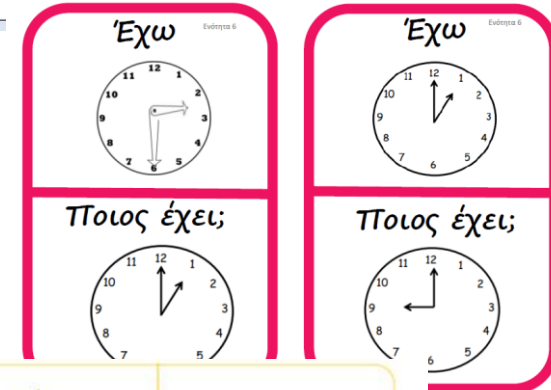
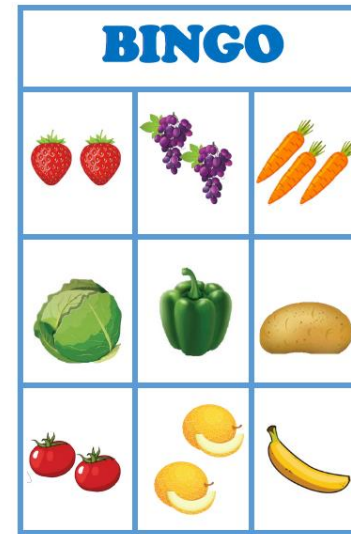
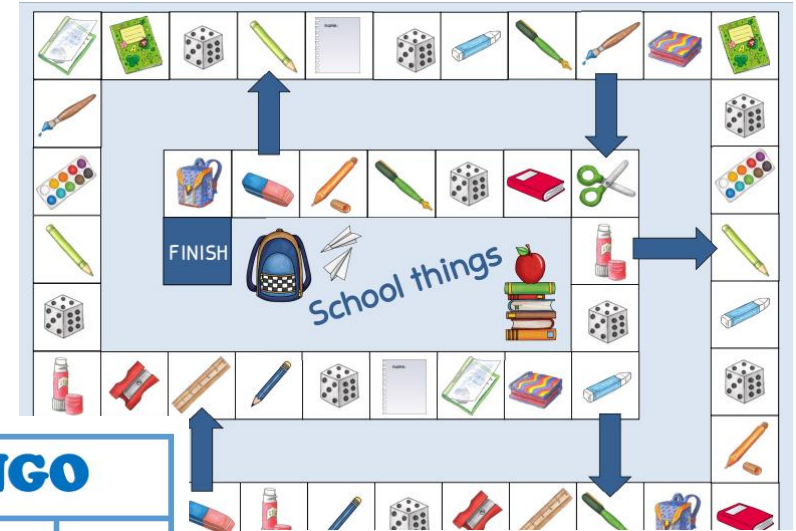
Μπορείτε να μας
βάλετε κιλά
σας παρακαλώ;

- Παιχνίδια ρόλων
 - Αντικείμενα
 - Αξεσουάρ
 - Διαμόρφωση χώρου

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

- Bingo
- Domino
- Παιχνίδια μνήμης
- Δωρεάν επιτραπέζια παιχνίδια για εκτύπωση
- Στο κεφάλι το 'χω
- «Έχω.... Ποιος έχει....;» (*I have – Who has*)
- Δημιουργία παιχνιδιών (ζάρια, bingo, επιτραπέζια, domino)

Σύνδεση
πάντα με
γλωσσικό
στόχο!

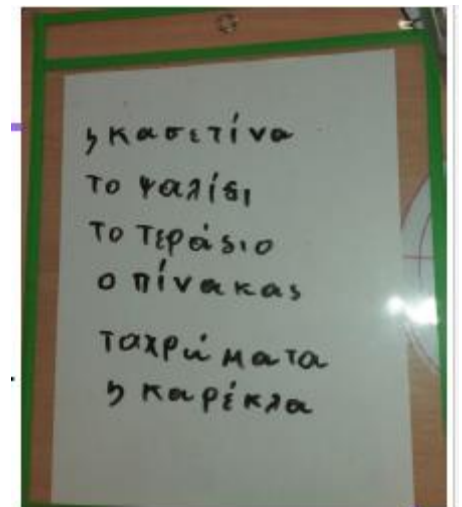
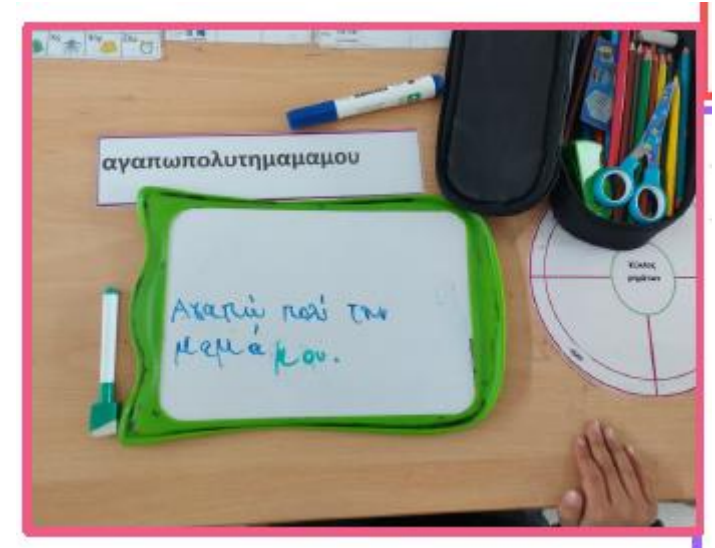

ΑΤΟΜΙΚΑ ΠΙΝΑΚΑΚΙΑ

- Διαμορφωτική αξιολόγηση
- Γρήγορες, ομαδικές απαντήσεις
- Γρήγορη και άμεση ανατροφοδότηση

Ενδεικτικές δραστηριότητες:

- Γράφω την πρώτη συλλαβή της λέξης «μαμά»
- Γράφω το τελευταίο γράμμα της λέξης «μπανάνα»
- Ρίχνω το ζάρι και γράφω πρόταση
- Γράφω 3 λέξεις που άκουσα στο τραγούδι

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

- Εργαλείο για την εκμάθηση της γλώσσας.
- Τραγούδι της ενότητας ή της εβδομάδας που σχετίζεται με το θεματικό λεξιλόγιο
- Αρχικά το ακούνε για ψυχαγωγία και χαλάρωση μερικές μέρες και μετά προχωράμε στην εκμάθηση και αξιοποίηση.
- Παραδοσιακά και σύγχρονα παιδικά τραγούδια ή τραγούδια που έχουν δημιουργηθεί ειδικά για την εκμάθηση συγκεκριμένων φράσεων ή λεξιλογίου.
- π.χ. «[Γεια σου](#)» στην ηλεκτρονική πλατφόρμα [Akelius](#)

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

- Επιλογή βιβλίων στην ίδια θεματική
- Αξιοποίηση μεταφρασμένων βιβλίων, τα οποία είναι ήδη γνωστά στα παιδιά
- Αξιοποίηση εικονοβιβλίων (Δρ Μαρία Χατζηαναστάση)
 - Πλούσια οπτικά ερεθίσματα
 - Πολλαπλές αναγνώσεις και ερμηνείες
 - Το «κείμενο» προσαρμόζεται στα παιδιά
 - Το «κείμενο» συνδημιουργείται με τα παιδιά
 - Πρόγραμμα Dialls

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Πριν από την ανάγνωση

✓ Προδιδασκαλία λεξιλογίου

Κατά την ανάγνωση

✓ Γλωσσικά στηρίγματα (π.χ. σύνδεση με εικόνες, χειρονομίες, δραματοποίηση) και απλοποίηση κειμένου, όπου χρειάζεται

Μετά την ανάγνωση

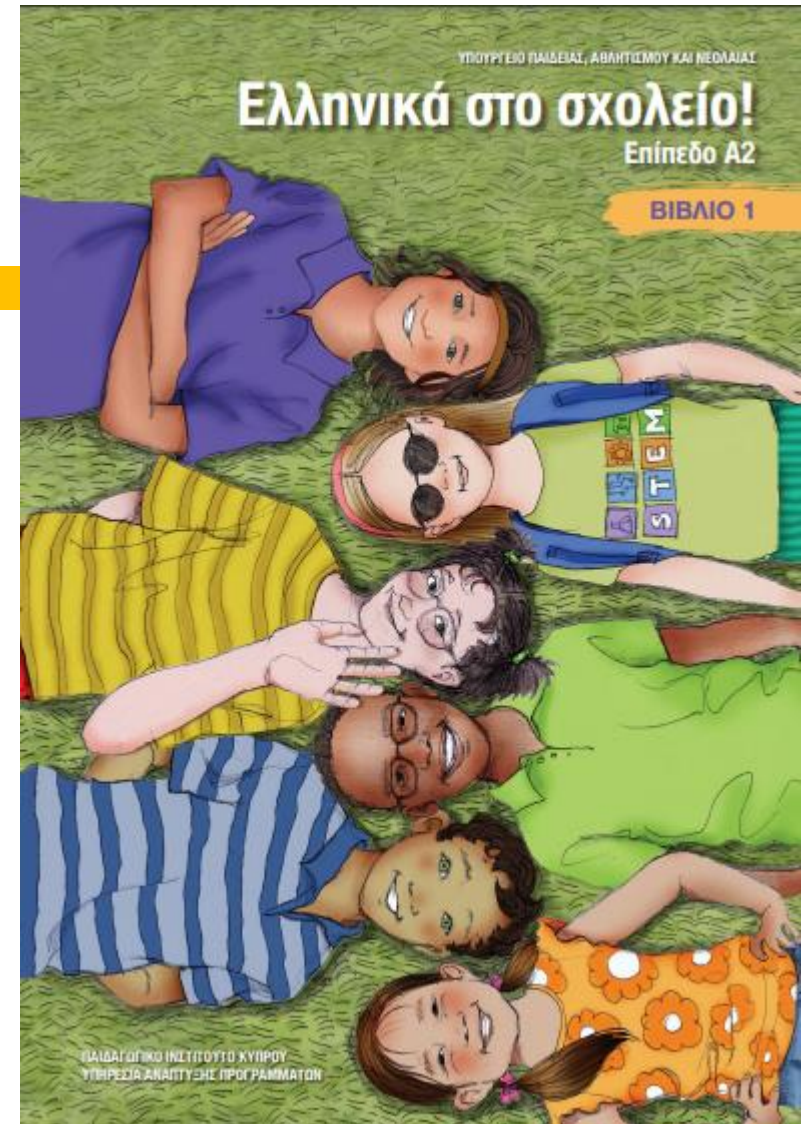
✓ Δραστηριότητες λεξιλογίου
✓ Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού Λόγου (π.χ. ερωτήσεις κατανόησης, αναδιήγηση, τροποποίηση ή συνέχιση ιστορίας)
✓ Δραματοποίηση

Μερικές εισηγήσεις για το επίπεδο A2

«Ελληνικά στο σχολείο!»

Επίπεδο A2

- Ελληνικά στο σχολείο! (Βιβλίο 1 και Βιβλίο 2)
- Ηχητικά αρχεία
- Βίντεο
- Οδηγός εφαρμογής

Ακούω, μιλάω, διαβάζω και γράφω...

2. Θα ακούσω τους ήρωες και τις ηρωίδες να μιλάνε για τα πράγματα που κάνουν στον ελεύθερό τους χρόνο.

Πριν ακούσω...

α) Τι κάνουν τα παιδιά στις εικόνες;

Τι σου αρέσει να κάνεις όταν δεν έχεις διάβασμα, όταν δεν έχεις σχολείο ή τα απογεύματα που έχεις ελεύθερο χρόνο;

Καθώς ακούω...

β) Κυκλώνω τις ασχολίες/τα παιχνίδια/τα ενδιαφέροντα που ακούω στον διάλογο.

επιτραπέζια σινεμά μπαλέτο κουτού στίβος κιθάρα μουσική ποδήλατο αθλήματα χορός ταινίες θεατρικές παραστάσεις βιβλία πάρκο ποδόσφαιρο χάντμπολ μπάσκετ βιολί αρμόνιο πιάνο ζωγραφική σκάκι καλύμπα ηλεκτρονικά παιχνίδια

Μιλώ, διαβάζω, ακούω, γράφω...

21. Ο Αμίρ λέει ποιο είναι το αγαπημένο του μάθημα:

Γεια σας παιδιά! Πηγαίνω στη Γ' Δημοτικού! Μαθαίνω ελληνικά. Καταλαβαίνω και μιλάω αρκετά καλά! Το αγαπημένο μου μάθημα είναι η Γυμναστική, γιατί παίζω και κάνω καλό στο σώμα μου!

Τώρα λέω κι εγώ:

Σε ποια τάξη είμαι τώρα;

Πόσο καλά καταλαβαίνω τα ελληνικά;

Ποιο είναι το αγαπημένο μου μάθημα; Γιατί;

Τι κάνω σε αυτό το μάθημα;

Ποιο μάθημα είναι πιο δύσκολο;

Τι κάνω στα διαλείμματα;

Θα σε βοηθήσουν οι φράσεις:

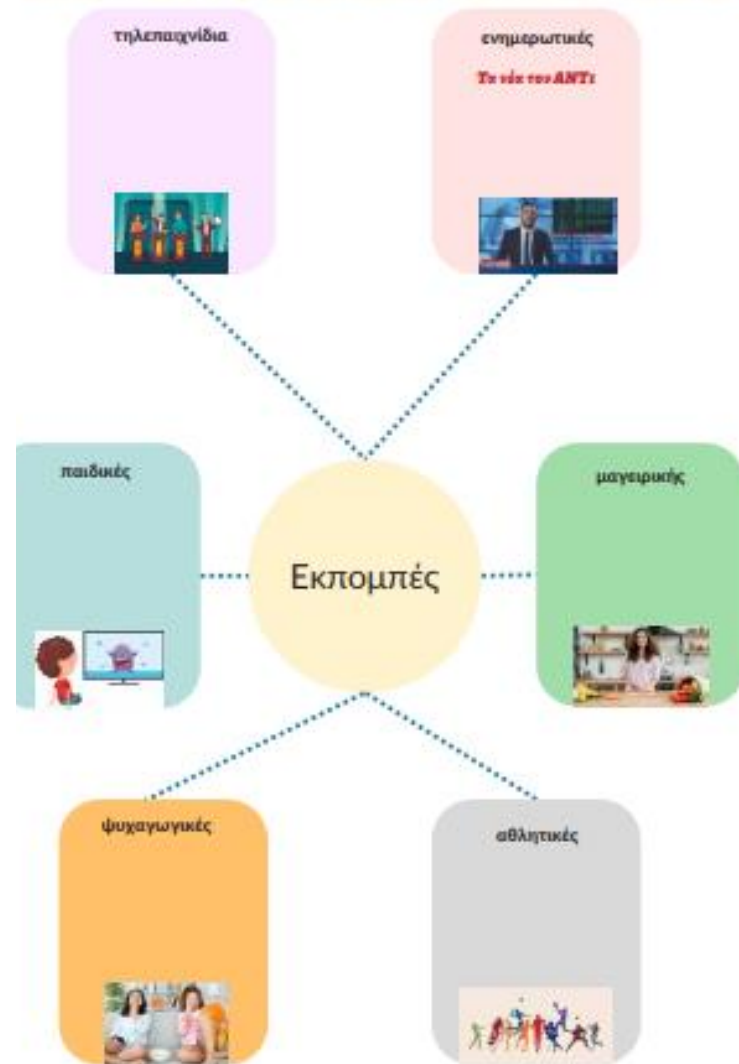

Είμαι μαθητής/μαθήτρια της ... Δημοτικού.
Καταλαβαίνω τα ελληνικά πάρα πολύ καλά/ αρκετά καλά/ όχι και τόσο καλά.
Το αγαπημένο μου μάθημα είναι ...
Στο μάθημα αυτό κάνουμε/μαθαίνουμε ...
Το πιο δύσκολο μάθημα είναι ... γιατί ...
Στο διάλειμμα μου αρέσει να ...

Διαβάζω, γράφω, μιλάω, ακούω...

α) Βλέπω το πρόγραμμα και γράφω τα ονόματα των εκπομπών στην κατηγορία που ταιριάζουν.

Υποστήριξη από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

- Ιστοσελίδα «Εκπαιδευτική ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία»
- «Δίκτυο εκπαιδευτικών δημοτικής εκπαίδευσης που διδάσκουν την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα 2023-2024» (πλατφόρμα Moodle): σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία, ανταλλαγή υλικού, επιμορφώσεις (διαδικτυακές και διά ζώσης), υλικό από επιμορφώσεις προηγούμενης χρονιάς
- Προαιρετικά σεμινάρια

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ Ευγενία Παρτασή

partasi.e@cyearn.pi.ac.cy

mmev@cyearn.pi.ac.cy

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.